

DOI 10.31558/2519-2949.2026.3.7

УДК 327.7:341.33:351.86(477):061.23

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-3914-0077>**Доценко М. І., Донецький національний університет імені Василя Стуса**e-mail: m_dotsenko@donnu.edu.ua

ТОВАРИСТВО ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА УКРАЇНИ ЯК НЕОІНСТИТУЦІОНАЛЬНИЙ АКТОР ГУМАНІТАРНОЇ ДИПЛОМАТІЇ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ

У статті досліджено Товариство Червоного Хреста України як неоінституціонального актора гуманітарної дипломатії в умовах трансформації публічної політики. У межах дослідження гуманітарна дипломатія розглядається як механізм інституційного впливу, через який гуманітарні актори здатні впливати на політичні рішення, практики врядування, формати координації між державою, громадянським суспільством, міжнародними організаціями та місцевими громадами. З позицій неоінституціонального підходу акцент зроблено на тому, що роль ТЧХУ визначається не тільки формальним статусом Національного товариства та належністю до Міжнародного Руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця, а й сукупністю неформальних практик взаємодії, партнерських мереж, гуманітарної легітимності, організаційної спроможності та довіри до інституції. Визначено, що ТЧХУ функціонує як інституційний посередник між гуманітарними потребами населення, державними рішеннями, міжнародними стандартами, донорами та партнерськими організаціями, локальними механізмами реагування. Під час міжнародного збройного конфлікту Товариство здійснює комплексну та масштабну гуманітарну діяльність, що поєднується з інструментами гуманітарної дипломатії, опосередковується ними та реалізується через них. Доведено, що діяльність ТЧХУ не обмежується сервісною або благодійною функцією, оскільки вона безпосередньо пов'язана з формуванням практик публічної політики у сферах гуманітарного реагування, соціального захисту, охорони здоров'я, інформування про мінну небезпеку, реабілітації, відновлення та підтримки громад. Виокремлено гуманітарну адвокацію та мобілізацію громадськості як напрями, що підтверджують інституційно оформлений характер гуманітарної дипломатії ТЧХУ. Обґрунтовано, що гуманітарна дипломатія ТЧХУ проявляється не лише у зовнішній репрезентації або міжнародній комунікації, а насамперед у практиках укладання партнерств, мобілізації ресурсів, просування гуманітарних стандартів, координації між різними акторами, розвитку локальної спроможності та впливу на державну гуманітарну політику. У цьому контексті ТЧХУ постає як неоінституціональний актор, чия сила, вплив та ефективність полягає не у формальних владних повноваженнях, а в гуманітарній легітимності, довірі, експертності, мережевій взаємодії, міжнародних зв'язках і здатності координувати різномірні ресурси. Такий підхід дозволяє вивести аналіз ТЧХУ за межі опису волонтерської або благодійної діяльності й розглядати його як повноцінного суб'єкта гуманітарної дипломатії, який діє на перетині міжнародних відносин, публічної політики, гуманітарного врядування та громадянського суспільства.

Ключові слова: держава, громадянське суспільство, збройний конфлікт, гуманітарна дипломатія, ТЧХУ, гуманітарна допомога, публічна політика, гуманітарна адвокація, гуманітарне реагування, міжнародна співпраця, Міжнародний Рух Червоного Хреста і Червоного Півмісяця.

Dotsenko Maksym, Vasyl' Stus Donetsk National University
e-mail: m_dotsenko@donnu.edu.ua

**THE UKRAINIAN RED CROSS SOCIETY AS A NEO-INSTITUTIONAL
ACTOR OF HUMANITARIAN DIPLOMACY AMID THE
TRANSFORMATION OF PUBLIC POLICY DURING THE
RUSSIAN-UKRAINIAN ARMED CONFLICT**

The article examines the Ukrainian Red Cross Society as a neo-institutional actor of humanitarian diplomacy amid the transformation of public policy. Within the framework of the study, humanitarian diplomacy is conceptualised as a mechanism of institutional influence through which humanitarian actors are able to affect political decision-making, governance practices, and coordination formats among the state, civil society, international organisations, and local communities. From the perspective of the neo-institutional approach, the article emphasises that the role of the Ukrainian Red Cross Society is determined not only by its formal status as a National Society and its affiliation with the International Red Cross and Red Crescent Movement, but also by a set of informal practices of interaction, partnership networks, humanitarian legitimacy, organisational capacity, and institutional trust. It is established that the Ukrainian Red Cross Society functions as an institutional intermediary between the humanitarian needs of the population, state decisions, international standards, donor structures, and local response mechanisms. During the international armed conflict, the Society carries out comprehensive and large-scale humanitarian activities that are combined with, mediated by, and implemented through the instruments of humanitarian diplomacy. The article substantiates that the activities of the Ukrainian Red Cross Society are not limited to a service-oriented or charitable function, since they are directly connected with the formation of public policy practices in the fields of humanitarian response, social protection, healthcare, mine safety, rehabilitation, recovery, and community support. Humanitarian advocacy and public mobilisation are identified as areas that confirm the institutionally structured nature of the Ukrainian Red Cross Society's humanitarian diplomacy. It is argued that the humanitarian diplomacy of the Ukrainian Red Cross Society is manifested not only in external representation or international communication, but primarily in the practices of building partnerships, mobilising resources, promoting humanitarian standards, coordinating among different actors, developing local capacities, and influencing state humanitarian policy. In this context, the Ukrainian Red Cross Society emerges as a neo-institutional actor whose strength, influence, and effectiveness are rooted not in formal governmental authority, but in humanitarian legitimacy, trust, expertise, network-based interaction, international linkages, and the capacity to coordinate heterogeneous resources. This approach makes it possible to move the analysis of the Ukrainian Red Cross Society beyond the description of volunteer or charitable activities and to consider it as a full-fledged subject of humanitarian diplomacy operating at the intersection of international relations, public policy, humanitarian governance, and civil society.

Keywords: *state, civil society, armed conflict, humanitarian diplomacy, Ukrainian Red Cross Society, humanitarian aid, public policy, humanitarian advocacy, humanitarian response, international cooperation, International Red Cross and Red Crescent Movement.*

Постановка проблеми. В умовах міжнародного збройного конфлікту високого ступеня інтенсивності гуманітарна сфера в Україні перестала бути виключно простором надання допомоги постраждалому населенню й дедалі більше набуває ознак самостійного напрямку публічної політики. Масштаб гуманітарних потреб, внутрішнє переміщення населення, руйнування соціальної інфраструктури, потреба у підтримці вразливих груп, координації міжнародної допомоги та забезпеченні довіри до гуманітарних інституцій актуалізували питання про нову роль недержавних і напівінституціоналізованих акторів у процесах вироблення, реалізації та коригування публічної політики. Особливе місце серед таких акторів посідає Товариство Червоного Хреста України (далі – ТЧХУ), яке в умовах міжнародного збройного конфлікту виконує не лише класичні гуманітарні функції, пов'язані з наданням гуманітарної допомоги, підтримкою громад та реагуванням на надзвичайні ситуації, а й фактично долучається до ширшого поля гуманітарної дипломатії. Йдеться про комунікацію з міжнародними партнерами, мобілізацію ресурсів, адвокацію гуманітарних потреб, представлення інтересів постраждалих груп, участь у міжінституційній координації, координацію з компонентами Міжнародного Руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця, забезпечення гуманітарного доступу до вразливих груп населення, поширення норм і стандартів міжнародного

гуманітарного права та формування гуманітарного порядку денного на національному й міжнародному рівнях. Перелічені напрями реалізуються Товариством у рамках його допоміжної ролі перед органами публічної влади у гуманітарній сфері та з обов'язковим дотриманням Основоположних принципів Міжнародного Руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця - насамперед гуманності, неупередженості, нейтральності та незалежності, що є умовою збереження довіри з боку постраждалого населення, державних інституцій, міжнародних партнерів і донорів.

З позицій неоінституціонального підходу важливим є аналіз того, як формальні правила і неформальні практики взаємодії визначають роль ТЧХУ у трансформації публічної політики. У цьому контексті гуманітарна дипломатія постає як механізм інституційного впливу, через який гуманітарні актори беруть участь у формуванні політичних рішень, координації дій держави та громадянського суспільства, а також у виробленні нових моделей реагування на гуманітарні виклики, спричинені міжнародним збройним конфліктом і довгострокова підтримка постраждалих громад. Отже, проблема полягає у необхідності політичного осмислення ТЧХУ як неоінституціонального актора гуманітарної дипломатії, що діє на перетині міжнародних відносин, публічної політики, гуманітарного врядування та інституційних практик громадянського суспільства. Такий підхід дає змогу вийти за межі опису гуманітарної діяльності й розкрити інституційні механізми впливу ТЧХУ на трансформацію публічної політики в умовах міжнародного збройного конфлікту високого ступеня інтенсивності.

Метою статті є комплексний аналіз ТЧХУ як неоінституціонального актора гуманітарної дипломатії та визначити його роль у трансформації публічної політики, міжнародній співпраці, адвокації й гуманітарному реагуванні в умовах міжнародного збройного конфлікту високого ступеня інтенсивності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Останні дослідження демонструють зростаючу увагу до цієї проблематики. Гуманітарна дипломатія розглядається як складне суспільно-політичне явище, що поєднує інструменти міжнародної взаємодії, гуманітарного реагування, правозахисної діяльності, адвокації та політичного впливу. Її дослідження є особливо актуальним в умовах міжнародного збройного конфлікту, спричиненого агресією РФ проти України, коли гуманітарна сфера перестала бути допоміжним напрямом міжнародної співпраці й перетворилася на один із ключових просторів формування публічної політики, міжнародної підтримки, соціальної стійкості та захисту вразливих груп населення.

У працях, присвячених історії становлення гуманітарної дипломатії, наголошується, що її поява була зумовлена необхідністю забезпечення доступу до гуманітарної допомоги під час збройних конфліктів, надзвичайних ситуацій і політичної нестабільності [8, с. 44]. М. Г. Окладна та інші визначають гуманітарну дипломатію як діяльність гуманітарних акторів, що охоплює організацію безпечної присутності гуманітарних організацій, доступ до переговорів із цивільним населенням, моніторинг програм допомоги та сприяння повазі до міжнародного права [8]. Водночас автори підкреслюють, що розвиток гуманітарної дипломатії пов'язаний із захистом найбільш уразливих груп населення – жінок, дітей, біженців, жертв збройних конфліктів, тероризму та екологічних катастроф [8, с. 43]. Це дає підстави розглядати гуманітарну дипломатію як ціннісно-нормативний механізм захисту людської гідності в кризових умовах. Важливо, що в зазначеній праці гуманітарна дипломатія трактується не як суто технічна діяльність із надання допомоги, а як практика переконання політичних лідерів, посадових осіб та інших суб'єктів ухвалення рішень діяти в інтересах уразливих груп населення [8, с. 45]. У цьому сенсі гуманітарна дипломатія безпосередньо пов'язана з публічною політикою, оскільки вона впливає на порядок денний, способи реагування держави на гуманітарні виклики та форми взаємодії між владою, громадянським суспільством і міжнародними структурами.

Сучасні підходи до розуміння гуманітарної дипломатії систематизовано у статті М. Коновалової [6], де виокремлено два основні напрями її трактування: 1) гуманітарна дипломатія як інструмент досягнення зовнішньополітичних цілей і національних інтересів; 2) комунікативний акт, спрямований на стимулювання гуманітарної дії, захист прав людини та вирішення глобальних проблем, пов'язаних із бідністю, голодом, конфліктами й людськими стражданнями [6, с. 91]. Така подвійність є принципово важливою для дослідження Українського Червоного Хреста, адже Національне товариство діє як гуманітарний актор, що поєднує комунікаційну, просвітницьку, гуманітарну, адвокаційну, організаційну та посередницьку функції.

М. Коновалова також акцентує, що гуманітарна дипломатія виходить за межі традиційної державоцентричної дипломатії, оскільки до неї залучаються недержавні суб'єкти міжнародних

відносин [6]. Особливо важливим є визначення, прийняте Міжнародною федерацією товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця, згідно з яким гуманітарна дипломатія передбачає переконання лідерів думок і посадових осіб діяти в інтересах вразливих соціальних груп із повагою до фундаментальних гуманітарних принципів [10; 11]. Саме це визначення, на нашу думку, є доцільним для аналізу ТЧХУ, оскільки воно дозволяє показати організацію не просто як виконавця гуманітарних програм, а як актора, здатного впливати на рішення, комунікації та політики у гуманітарній сфері.

Окремий вимір наукового осмислення гуманітарної дипломатії представлений у статті В. Климончука, де гуманітарна дипломатія аналізується як складова зовнішньої політики, міжнародного іміджу та “нішевої дипломатії” держав [5]. Автор показує, що гуманітарна дипломатія може бути інструментом видимості, впливу та позиціонування держави на міжнародній арені [5]. Для Українського Червоного Хреста цей підхід важливий тим, що він дозволяє розширити аналіз за межі суто гуманітарної допомоги й показати, що гуманітарні актори беруть участь у формуванні репутаційного, комунікаційного та політико-інституційного капіталу держави.

Також підкреслено принципи гуманітарної дипломатії – неупередженість, нейтралітет і незалежність [12, с. 15]. Вони потребують уточнення, зокрема щодо нейтральності (нейтралітет це категорія міждержавних зносин), та додання принципу гуманності. Саме ці принципи є базовими для діяльності Національного товариства і водночас створюють складну дилему під час міжнародного збройного конфлікту: Національного товариства має діяти в політично насиченому середовищі, але зберігати позапартійність, гуманітарну спрямованість і довіру різних груп. Для Українського Червоного Хреста це означає необхідність постійного балансування між наданням допомоги державі, співпраці з державними органами, взаємодією з міжнародними партнерами, відповідальністю перед постраждалими групами та збереженням власної інституційної автономії. Нормативною основою цього балансу є Основоположні принципи Міжнародного Руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця.

Відзначимо, що після повномасштабного вторгнення РФ в Україну до гуманітарної дипломатії були залучені суб’єкти, які раніше не відігравали в ній помітної ролі, а обсяги та виклики щодо надання гуманітарної допомоги стали унікальними й безпрецедентними.

Високий ступінь інтенсивності міжнародного збройного конфлікту, спричинений повномасштабним вторгненням, змінив не лише масштаб гуманітарних потреб, а й саму архітектуру гуманітарного реагування. ТЧХУ в цих умовах виступає не просто як звичайна національна гуманітарна організація, а як унікальний та авторитетний інституційний посередник між компонентами Міжнародного Руху, міжнародними організаціями та донорами, з одного боку, українськими державними структурами, громадами та вразливими групами населення, з іншого. Його роль полягає не лише у доставці допомоги, а й у формуванні каналів комунікації, мобілізації ресурсів, підтримці соціальної згуртованості, адвокації гуманітарних потреб і включенні цих потреб до простору публічної політики.

У контексті цієї статті особливо важливою є теза про проблеми, з якими стикаються міжнародні та національні інституції, що діють у сфері гуманітарної дипломатії: обмежений доступ до територій або груп осіб, фінансові труднощі, політичний тиск, загрози нейтральності та незалежності, а також небезпека для персоналу гуманітарних місій [2]. Для аналізу діяльності ТЧХУ в сфері гуманітарної дипломатії це має принципове значення, оскільки дозволяє показати не лише потенціал організації, а й структурні обмеження її діяльності в умовах міжнародного збройного конфлікту високого ступеня інтенсивності. Український Червоний Хрест функціонує в середовищі, де гуманітарна діяльність постійно перетинається з безпековими, політичними, правовими та репутаційними ризиками. Також ТЧХУ доцільно розглядати як неоінституціонального актора, оскільки його вплив реалізується не через формальну політичну владу, а через інституційну спроможність, мережеву взаємодію, гуманітарну легітимність, експертність і здатність впливати на рішення у сфері публічної політики. Український Червоний Хрест виконує роль посередника між гуманітарною потребою та політичним рішенням, між міжнародними стандартами та національною практикою, між державними інститутами й постраждалим населенням. Саме це дозволяє вивести дослідження ТЧХУ за межі дослідження суто діяльності з надання гуманітарної допомоги й показати його як повноцінного суб’єкта гуманітарної дипломатії в умовах трансформації публічної політики України під впливом міжнародного збройного конфлікту високого ступеня інтенсивності.

Офіційні матеріали Українського Червоного Хреста дають підстави розглядати цю організацію

не лише як суб'єкта гуманітарної допомоги, а як повноцінного неоінституціонального актора гуманітарної дипломатії, що діє на перетині державної гуманітарної політики, міжнародного гуманітарного права, громадянського суспільства, міжнародного партнерства та локального гуманітарного реагування. ТЧХУ визначається як найбільша гуманітарна організація в Україні, що надає комплексну гуманітарну допомогу і підтримку тим, хто найбільше її потребує. Організаційна мережа ТЧХУ охоплює 24 обласні та 200 місцевих організацій, що створює розгалужену інституційну основу для реагування на гуманітарні кризи на національному, регіональному та місцевому рівнях [9].

Зміст діяльності Українського Червоного Хреста свідчить про її багатофункціональний характер. Організація надає гуманітарну допомогу населенню у вигляді продуктів харчування, питної води, гігієнічних наборів та інших речей для забезпечення базових потреб; виконує допоміжну роль щодо органів державної влади у гуманітарній сфері, зокрема у реагуванні на надзвичайні ситуації; бере участь в евакуації людей і транспортуванні маломобільних осіб із «гарячих точок»; реалізує проекти з подолання наслідків надзвичайних ситуацій; надає першу допомогу та першу психологічну допомогу постраждалим разом із ДСНС України; здійснює психосоціальну підтримку, фізичну й психологічну реабілітацію, відновлення пошкодженої інфраструктури, підтримку внутрішньо переміщених осіб, грошову та ваучерну допомогу, інформування про мінну небезпеку, соціальні послуги та догляд вдома, зокрема для самотніх людей старшого віку, первинну медичну допомогу у віддалених населених пунктах і поширення знань з міжнародного гуманітарного права [9]. Цей спектр напрямів дозволяє стверджувати, що ТЧХУ функціонує як інституція комплексного гуманітарного реагування. Водночас для цілей гуманітарної дипломатії особливо важливо, що Товариство не обмежується сервісною або благодійною функцією. Її діяльність безпосередньо пов'язана з виробленням і реалізацією публічної політики у сфері реагування на надзвичайні ситуації, соціального захисту, охорони здоров'я, реабілітації, підтримки громад, мінної небезпеки, відновлення та поширення міжнародного гуманітарного права. Тобто ТЧХУ виступає не лише виконавцем гуманітарних програм, а й посередником між гуманітарними потребами населення, державними рішеннями та міжнародною підтримкою.

Окремо слід виокремити напрям гуманітарної адвокації і мобілізації громадськості. Зазначено, що Український Червоний Хрест працює над налагодженням системи навчання гуманітарній дипломатії, адвокації та мобілізації громадськості серед волонтерів і співробітників. Також організація підтримує адвокаційну діяльність, зокрема кампанії та ініціативи, а також діяльність із мобілізації громадськості на національному, обласному й районному рівнях [1]. Це є прямим підтвердженням того, що гуманітарна дипломатія для ТЧХУ має не декларативний, а інституційно оформлений характер.

Міжнародний вимір діяльності ТЧХУ також підтверджує його статус як актора гуманітарної дипломатії. Український Червоний Хрест співпрацює з понад 35 іншими Національними товариствами, з якими укладено угоди про співпрацю. Крім того, організація взаємодіє з міжнародними організаціями й фондами, серед яких UNDP, UNICEF, UNFPA, ECHO, WFP, GIZ, WHO, UNHCR та інші структури, що підтримують гуманітарні програми Українського Червоного Хреста [7]. Така мережа партнерств засвідчує включеність ТЧХУ у транснаціональну систему гуманітарного реагування.

Неоінституціональний характер ТЧХУ проявляється у тому, що організація поєднує формально-правовий статус Національного товариства, належність до Міжнародного Руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця, розгалужену мережу регіональних структур, а також практики горизонтальної взаємодії з міжнародними партнерами, органами влади, громадами, донорами й аналітичними організаціями.

Співпраця Українського Червоного Хреста з компонентами Міжнародного Руху охоплює реалізацію спільних проектів і програм. Серед прикладів проекти за підтримки Данського Червоного Хреста, програми з підвищення обізнаності про мінну небезпеку за підтримки МКЧХ [13], угоди з Французьким, Японським, Британським, Шведським, Італійським, Люксембурзьким та іншими національними товариствами [4, с. 174]. У 2022 році було укладено 77 меморандумів та угод із компонентами Руху, а у 2023 році – 37, що свідчить про перехід від екстреної фази інституційного оформлення співпраці до більш стабілізованих довгострокових форматів партнерства.

Форми такого партнерства є різнорівневими: рамкові меморандуми, угоди про взаєморозуміння, листи про наміри, грантові угоди, проєктні та програмні угоди [4]. Їхня функція полягає не лише у

юридичному оформленні допомоги, а й у створенні інституційної інфраструктури гуманітарного реагування. Через ці механізми ТЧХУ інтегрує міжнародну підтримку в національний гуманітарний простір, забезпечує розподіл ресурсів, обмін експертизою, розвиток організаційної спроможності та підтримку постраждалого населення. Важливим є вироблення та впровадження стандартів гуманітарної діяльності, що становить важливий елемент гуманітарної дипломатії. Таким чином гуманітарна дипломатія Українського Червоного Хреста набуває практичного змісту: вона проявляється не тільки у публічних заявах або міжнародних контактах, а в укладанні угод, координації партнерів, просуванні гуманітарних стандартів і мобілізації ресурсів для конкретних програм.

Окреме значення має співпраця ТЧХУ з міжнародними партнерами, які не є компонентами Міжнародного Руху: іноземними державами, міжурядовими організаціями, міжнародними неурядовими структурами, аналітичними центрами та консалтинговими компаніями. У наданих матеріалах зазначено такі форми взаємодії, як реалізація спільних проєктів, цільові фінансові пожертви, навчальні програми, імплементація стратегічних планів дій, угоди з урядами іноземних держав, посольствами та міжнародними організаціями. У 2022 році з міжнародними партнерами було укладено 21 угоду або меморандум, у 2023 році – 9 [4]. Це свідчить про поступове оформлення ТЧХУ як платформи гуманітарного посередництва між міжнародною допомогою, українськими громадами та національними публічними інституціями.

Важливо, що у квітні 2026 року в Києві відбувся круглий стіл партнерів Міжнародного Руху для дипломатичної спільноти, де обговорювалися гуманітарні виклики в Україні, взаємозв'язок між реагуванням і відновленням, а також роль гуманітарної дипломатії та координації з міжнародними партнерами [3]. Це демонструє, що ТЧХУ дедалі більше виступає не лише оператором допомоги, а й платформою гуманітарного діалогу та координації між дипломатичними, гуманітарними та державними середовищами.

У цьому контексті гуманітарна дипломатія Українського Червоного Хреста може бути визначена як інституційно опосередкована діяльність, спрямована на вплив на гуманітарний порядок денний, мобілізацію міжнародної підтримки, захист життя, здоров'я та гідності людей, які перебувають у вразливому становищі, просування норм міжнародного гуманітарного права, координацію партнерів і забезпечення гуманітарного доступу. Її особливість полягає в тому, що вона реалізується не через класичні державні напрями діяльності, а через мережеві, партнерські та адвокаційні механізми. Саме тому Український Червоний Хрест доцільно розглядати як неоінституціонального актора гуманітарної дипломатії – актора, чий авторитет, ефективність та сила полягає не у владних повноваженнях, а в легітимності, довірі, організаційній спроможності, міжнародних зв'язках і здатності координувати різноманітні ресурси.

Вважаємо, що діяльність ТЧХУ має ширше значення, ніж суто гуманітарна допомога. Вона впливає на трансформацію публічної політики в умовах міжнародного збройного конфлікту високого ступеня інтенсивності, оскільки формує нові канали взаємодії між державою, суспільством, міжнародними організаціями та громадами. ТЧХУ фактично бере участь у виробленні практик кризового врядування, підвищенні стійкості громад, підтримці соціальної згуртованості, розвитку волонтерської інфраструктури та посиленні гуманітарної спроможності держави. Український Червоний Хрест був залучений до розробки Державної програми розвитку волонтерської діяльності в Україні до 2030 року, що прямо вказує на зв'язок організації з процесами формування публічної політики.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, ТЧХУ в умовах міжнародного збройного конфлікту високого ступеня інтенсивності постає як неоінституціональний актор, який виконує гуманітарну, адвокаційну, комунікативну, координаційну та політико-інституційну функції. Його гуманітарна дипломатія не зводиться до зовнішньої репрезентації або міжнародної комунікації; вона проявляється у практиках укладання партнерств, мобілізації ресурсів, впливу на гуманітарну політику, розвитку локальної спроможності та інтеграції міжнародної допомоги у внутрішній контекст публічного управління. Саме це дозволяє розглядати Український Червоний Хрест як одного з ключових недержавних, але публічно значущих акторів трансформації державної гуманітарної політики України в умовах міжнародного збройного конфлікту високого ступеня інтенсивності та постконфліктного відновлення.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з глибшим аналізом ролі ТЧХУ у формуванні гуманітарної політики України в умовах міжнародного збройного конфлікту високого ступеня

інтенсивності та відновлення та довгострокової підтримки постраждалих громад. Особливої уваги потребує вивчення механізмів взаємодії ТЧХУ з державними органами, міжнародними партнерами, компонентами Міжнародного Руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця та місцевими громадами. Перспективним також є дослідження впливу гуманітарної дипломатії ТЧХУ на розвиток публічної політики, мобілізацію міжнародної допомоги, захист вразливих груп населення та посилення інституційної спроможності гуманітарного реагування в Україні.

Бібліографічний список:

1. Гуманітарна адвокація і мобілізація громадськості. *Офіційний сайт ТЧХУ*. URL: <https://redcross.org.ua/advocacy/>
2. Гуманітарний доступ у східній Україні: огляд ситуації. *Право на захист*. 2019. URL: https://www.globalprotectioncluster.org/wp-content/uploads/Report_R2P_humanitarian_access_in_Eastern_Ukraine_2019_ukr.pdf
3. Дипломатична спільнота об'єдналася навколо гуманітарних пріоритетів: відбувся круглий стіл партнерів Міжнародного Руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця. *Офіційний сайт ТЧХУ*. URL: <https://redcross.org.ua/news/2026/04/145384/>
4. Доценко М. І. Форми та напрями співпраці Товариства Червоного Хреста України з компонентами міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця. *Політичне життя*. 2025. № 2. С. 167-183. URL: <https://doi.org/10.31558/2519-2949.2025.2.19>
5. Климончук В. Гуманітарна дипломатія як пріоритет зовнішньої політики Кувейту та ОАЕ. *Регіональні студії*. 2022. № 3 (14). С. 137-147. URL: <https://doi.org/10.29038/2524-2679-2022-03-137-147>
6. Коновалова М. Сучасні підходи та межі гуманітарної дипломатії. *Грані*. 2024. Т. 27. № 1. С. 91-95. URL: <https://doi.org/10.15421/172412>
7. Міжнародне співробітництво. *Офіційний сайт ТЧХУ*. URL: <https://redcross.org.ua/about-urcs/international-partnership/>
8. Окладна М. Г., Перевалова Л. В., Генкул Ю. В. Гуманітарна дипломатія: історія становлення та сучасність. *Право та інноваційне суспільство*. 2021. № 2 (17). С. 43-49.
9. Про нас. *Офіційний сайт ТЧХУ*. URL: <https://redcross.org.ua/about-urcs/>
10. Constantinou C. M. Humanitarian diplomacy as moral history. *Peacebuilding*. 2023. Vol. 11(1). P. 1–19. URL: <https://doi.org/10.1080/21647259.2022.2059963>
11. Humanitarian Diplomacy Policy. IFRC. URL: https://www.ifrc.org/sites/default/files/Humanitarian-Diplomacy-Policy_EN.pdf
12. Minear L. The craft of humanitarian diplomacy in Humanitarian Diplomacy: Practitioners and Their Craft. Tokyo: United Nations University Press, 2007. 408 p.
13. Reducing Disaster Risk Vulnerability in Eastern Ukraine. URL: <https://redcross.eu/latest-news/reducing-disaster-risk-vulnerability-in-eastern-ukraine>

References:

1. Humanitarna advokatsiia i mobilizatsiia hromadskosti. *Ofitsiyni sait Tovarystva Chervonoho Khresta Ukrainy*. <https://redcross.org.ua/advocacy/> [in Ukrainian].
2. Humanitarnyi dostup u skhidnii Ukraini: ohliad sytuatsii. (2019). *Pravo na zakhyst*. https://www.globalprotectioncluster.org/wp-content/uploads/Report_R2P_humanitarian_access_in_Eastern_Ukraine_2019_ukr.pdf [in Ukrainian].
3. Dyplomatychna spilnota obiednalasia navkolo humanitarnykh priorytetiv: vidbuvsia kruhlyi stil partneriv Mizhnarodnoho Rukhu Chervonoho Khresta i Chervonoho Pivmisiatsia. *Ofitsiyni sait Tovarystva Chervonoho Khresta Ukrainy*. <https://redcross.org.ua/news/2026/04/145384/> [in Ukrainian].
4. Dotsenko M.I. (2025). Formy ta napriamy spivpratsi Tovarystva Chervonoho Khresta Ukrainy z komponentamy Mizhnarodnoho Rukhu Chervonoho Khresta i Chervonoho Pivmisiatsia. *Politychne zhyttia*. № 2. S. 167–183. <https://doi.org/10.31558/2519-2949.2025.2.19> [in Ukrainian].
5. Klymonchuk V. (2022). Humanitarna dyplomatiia yak priorytet zovnishnoi polityky Kuveitu ta OAE. *Rehionalni studii*. № 3(14). S. 137–147. <https://doi.org/10.29038/2524-2679-2022-03-137-147> [in Ukrainian].
6. Konovalova M. (2024). Suchasni pidkhody ta mezhi humanitarnoi dyplomatii. *Hrani*. T. 27. № 1. S. 91–95. <https://doi.org/10.15421/172412> [in Ukrainian].
7. Mizhnarodne spivrobitnytstvo. *Ofitsiyni sait Tovarystva Chervonoho Khresta Ukrainy*. <https://redcross.org.ua/about-urcs/international-partnership/> [in Ukrainian].
8. Okladna M.H., Perevalova L.V., Henkul Yu.V. (2021). Humanitarna dyplomatiia: istoriia stanovlennia ta suchasnist. *Pravo ta innovatsiine suspilstvo*. № 2(17). S. 43–49 [in Ukrainian].
9. Pro nas. *Ofitsiyni sait Tovarystva Chervonoho Khresta Ukrainy*. <https://redcross.org.ua/about-urcs/> [in Ukrainian].
10. Constantinou C.M. (2023). Humanitarian diplomacy as moral history. *Peacebuilding*. Vol. 11(1). P. 1–19. <https://doi.org/10.1080/21647259.2022.2059963> [in English].

11. Humanitarian Diplomacy Policy. International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies. https://www.ifrc.org/sites/default/files/Humanitarian-Diplomacy-Policy_EN.pdf [in English].
12. Minear L. (2007). The craft of humanitarian diplomacy. In: Humanitarian Diplomacy: Practitioners and Their Craft. Tokyo: United Nations University Press. [in English].
13. Reducing Disaster Risk Vulnerability in Eastern Ukraine. *Red Cross EU Office*. <https://redcross.eu/latest-news/reducing-disaster-risk-vulnerability-in-eastern-ukraine> [in English].